

Iwona Rzucidło

"Administracja i prawo administracyjne w kontekście ochrony praw człowieka" :
Międzynarodowa Konferencja
Naukowa II Zjazd Studentów
Administratywistów, Lublin, 24–25
marca 2012

Studia Iuridica Lublinensia 17, 267-272

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rzenia w przyszłość i do dobrych relacji łączących dwa uniwersytety – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski, a także do łączenia pokoleń. Na zakończenie głos zabrał Gość Honorowy spotkania – prof. zw. dr hab. W. Wójtowicz, która podziękowała wszystkim zgromadzonym za przybycie, zaś prelegentom za wygłoszenie referatów, podsumowując jednocześnie swoją pracę naukową i dydaktyczną na Wydziale Prawa i Administracji UMCS.

Monika Kępa

Administracja i prawo administracyjne w kontekście ochrony praw człowieka

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
II Zjazd Studentów Administratywistów

Lublin, 24–25 marca 2012

W dniach 24–25 marca 2012 r. w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa II Zjazd Studentów Administratywistów – *Administracja i prawo administracyjne w kontekście ochrony praw człowieka* – zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Prawników UMCS. Stanowiła ona kontynuację, zainaugurowanej w ubiegłym roku, idei zjazdów studentów administratywistów, organizowanych na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. W ramach Konferencji zaprezentowane zostały ogółem 43 wystąpienia poruszające różnorodne problemy relacji zachodzącej między prawem administracyjnym a prawami człowieka.

Zjazd odbył się pod honorowym patronatem ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbary Kudryckiej, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego prof. dr hab. Romana Hausera, prezesa Trybunału Konstytucyjnego prof. dr hab. Andrzeja Rzeplińskiego, rzecznika praw obywatelskich prof. dr hab. Ireny Lipowicz oraz wojewody lubelskiego Genowefy Tokarskiej. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły: kwartalnik informacyjny Ministerstwa Sprawiedliwości „Na Wokandzie”, portal edukacjaprawnicza.pl, portal prawo.e-katedra.pl, portal Akademia Prawa, portal studentprawa.edu.pl oraz LexPolonica Student. Konferencja została przygotowana pod nadzorem merytorycznym prof. dr hab. Jerzego Stelmasiaka, dyrektora Instytutu Administracji i Prawa Publicznego UMCS.

Uroczyste otwarcie Konferencji zostało połączone z promocją książki *Europeizacja prawa administracyjnego*, pod redakcją Iwony Rzucidło, wydanej przez Studenckie Koło Naukowe Prawników – jako efekt ubiegłorocznego I Zjazdu Studentów Administratywistów.

Pierwsza z merytorycznych części Konferencji – panel ekspercki z udziałem prof. dr. hab. Leszka Leszczyńskiego (*Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w orzecznictwie polskich sądów administracyjnych*), prof. dr. hab. Andrzeja Wróbla, reprezentującego Trybunał Konstytucyjny (*Prawa, wolności i zasady w strukturze Karty Praw Podstawowych UE*) oraz prof. dr. hab. Grzegorza Janusza (*Odpowiedzialność państw za naruszenie praw podstawowych w Unii Europejskiej. Postępowanie w trybie art. 7 TUE oraz postępowanie prejudycjalne przed Trybunałem Sprawiedliwości*). Moderatorem panelu była prof. dr. hab. Anna Przyborowska-Klimczak, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS.

Po panelu inauguracyjnym Konferencję wygłoszone zostały referaty studentów i doktorantów, podzielone na poszczególne bloki tematyczne. Prezentowana tematyka obejmowała m.in. ogólne zagadnienia związane z przestrzeganiem praw człowieka przez organy administracji publicznej oraz problematykę regulacji prawa administracyjnego (materialnego, procesowego i ustrojowego), mieszczącą się w ramach tematycznych spotkania. Wystąpienia dotyczyły także wybranych kategorii praw człowieka i próby ukazania ich faktycznej realizacji w przestrzeni polskiej i europejskiej. Ilustrowały one rosnącą rolę praw podstawowych w prawie administracyjnym, które – podobnie jak inne gałęzie prawa – pozostaje współcześnie pod silnym wpływem regulacji o charakterze ponadkrajowym. Obok prawa Unii Europejskiej należą do nich także prawa człowieka, zdobywające ważną pozycję w stanowieniu i stosowaniu polskiego prawa administracyjnego.

Uczestnicy w swych referatach poruszyli m.in. uniwersalne problemy wynikające z respektowania praw człowieka na gruncie administracyjnym. Robert Siuciński (Uniwersytet Łódzki) przedstawił referat *Prawa człowieka w postępowaniu administracyjnym?*, próbując odpowiedzieć na elementarne pytanie o ich status i zakres realizacji w wymiarze globalnym i lokalnym. Wysunął on tezę, że prawo do dobrej administracji jest głównym, ale nie jedynym prawem człowieka koniecznym do urzeczywistniania przez organy administracji publicznej. Aleksander Jakubowski (Uniwersytet Warszawski) wygłosił wystąpienie *Bezmiar sprawiedliwości. Wyzwania w zapewnianiu ochrony praw człowieka w administracji publicznej*, podkreślając, że prawa człowieka w administracji publicznej są często nadużywane poprzez wykorzystywanie w celu niezgodnym z ich istotą, co prowadzi do nadmiernego wydłużania postępowań oraz wzrostu ich kosztów.

Wśród wystąpień o tematyce ogólnej znalazły się także referaty dotyczące sądownictwa administracyjnego: Mariusza Krawczyka (Uniwersytet Jagielloń-

ski) *Prawo do sądu a wymiar sprawiedliwości sprawowany przez polskie sądy administracyjne*, Iwony Rzucidło (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) *Uzasadnienie orzeczenia sądowoadministracyjnego a prawo do sądu* oraz Tomasz Karwickiego (Uniwersytet Łódzki) *Niezależności orzekania w kontekście ochrony podstawowych praw człowieka*. Część referentów zajęła się prawami o charakterze ogólnoadministracyjnym: Kamil Miśtał (Uniwersytet Łódzki) w wystąpieniu *Prawo do załatwienia sprawy administracyjnej bez nieuzasadnionej zwłoki i jego realizacja* skupił uwagę na szybkości postępowania administracyjnego i konsekwencjach wynikających z jej naruszenia, akcentując szczególnie nowe rozwiązanie proceduralne w polskim k.p.a. – skargę na przewlekłość postępowania. Sebastian Gajewski (Uniwersytet Warszawski) przedstawił referat *Prawo do petycji a regulacja skarg i wniosków w Kodeksie postępowania administracyjnego*, rozważając rzeczywistą efektywność administracyjnoprawnych gwarancji tego prawa oraz postulując objęcie omawianego środka kontrolą sądowoadministracyjną.

Natalia Jeleń i Sławomir Ożóg (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) przedstawili referat *Prawo pomocy w postępowaniu sądowoadministracyjnym w świetle Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności*, zaś Kamila Milecka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) zaprezentowała wystąpienie *Europejski ombudsman jako strażnik praw jednostek w ich bezpośrednich kontaktach z unijną administracją*. Podkreśliła ona, że działalność ombudsmana to nie tylko reagowanie na nieprawidłowości proceduralne, ale również konkretne inicjatywy legislacyjne. Aleksandra Kluczewska (Uniwersytet Jagielloński) wygłosiła referat *Unijna procedura wzruszania ostatecznych decyzji administracyjnych gwarancją poszanowania prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy*, przytaczając wybrane kluczowe orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, które zapoczątkowały możliwość wzruszania ostatecznych decyzji administracyjnych sprzecznych z prawem unijnym i zwracając uwagę na faktyczną realizację praw jednostek.

Z kolei Kamil Dobosz i Marika Scheibe (Uniwersytet Jagielloński) w referacie *Odpowiedzialność administracji unijnej a ochrona praw jednostek* zaprezentowali funkcjonowanie unijnego systemu ochrony praw jednostki przed ich naruszeniem przez unijne podmioty administrujące w kontekście wybranych orzeczeń TS UE (znajdującego się w centrum systemu ochrony tych praw).

Część wystąpień miała charakter międzygałęziowy, tj. poruszała problemy z pogranicza prawa administracyjnego i cywilnego. Zagadnieniom tym poświęcone zostały wystąpienia: Bartosza Stelmacha (Uniwersytet Jagielloński) *Postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia o samodzielności lokalu w kontekście prawa do własności nieruchomości lokalowej*, Joanny Rauch (Uniwersytet

Jagielloński) *Ochrona prawa własności w świetle wyroków pilotażowych ETPCz w sprawach Hutten-Czapska oraz Broniowski przeciwko Polsce* oraz Michała Wdowiaka (Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Gdyni) *Zakres ingerencji służebności przesyłu w prawo własności nieruchomości*.

Uczestnicy Zjazdu mieli także możliwość wysłuchania wystąpień w panelu angielskojęzycznym. Dotyczyły one przede wszystkim respektowania praw człowieka w zakresie wolności zgromadzeń przez organy administracji w Hiszpanii i na Białorusi oraz próby oceny działań administracji w tym zakresie na przykładzie konkretnych spraw. Kwestiom tym poświęcone zostały odpowiednio wystąpienia: Manuela Mediny Guzmána (Universidad de Jaén) *Freedom of expression in the context of ECHR judgements concerning Spain* oraz Vadzima Skarabaha-tego (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) *Freedom of assembly – the perspective of Belarus*. Korespondowały z nimi (wygłoszone w ramach innego panelu) wystąpienia poświęcone problemom prawa polskiego: Katarzyny Marchockiej i Sebastiana Wijasa (Uniwersytet Warszawski) *Administracyjnoprawne aspekty reglamentacji wolności zgromadzeń. Analiza polskiego porządku prawnego w odniesieniu do standardów strasburskich oraz regulacji innych państw. Refleksja nad możliwymi kierunkami zmian* oraz Przemysława Brzuszcza (Uniwersytet Warszawski) *Wolność zgromadzeń – między Warszawą a Strasburgiem*. Ich autorzy szeroko podkreślali niedostatki polskich procedur w zakresie zgromadzeń, formułując konkretne postulaty legislacyjne.

Maciej Toroń (Uniwersytet Jagielloński), wygłaszając wystąpienie zatytułowane *From criminal law to European administrative law. Application of ne bis in idem principle in antimonopoly proceedings before the European Commission*, zwrócił natomiast uwagę na niezwykle ważny problem unikania podwójnego orzekania w tej samej sprawie na gruncie unijnego prawa administracyjnego w zakresie prawa antymonopolowego.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się także pozostałe wystąpienia dotyczące różnorodnych problemów szczegółowych: Tymoteusza Mądrego (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) *Rola administracji publicznej w ochronie praw człowieka o charakterze ekologicznym*, Moniki Kapusty (Uniwersytet Łódzki) *Współczesne trendy w dziedzinie ochrony praw człowieka w Policji – rola Pełnomocników KWP/KSP ds. Ochrony Praw Człowieka*, Karoliny Miksy (Uniwersytet Jagielloński) *Prawo do rzetelnego procesu a wniesienie sprzeciwu pacjenta wobec decyzji lekarza*, Piotra Semeniuka (Uniwersytet Jagielloński) *Zasady odpowiedzialności za delikt administracyjny w polskim prawie konkurencji na tle przestrzegania praw człowieka*, Remigiusza Chęcińskiego (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) *Realizacja prawa do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w działalności Państwowej Inspekcji Pracy*, Roberta K. Tabaszewskiego (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) *Pozycja prawniczych samorządów zawodowych*

w krajowym systemie ochrony praw człowieka, Michała Szewczyka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) *Rejestracja związków wyznaniowych a wolność sumienia i wyznania*, Eweliny Świerczek (Uniwersytet Jagielloński) *Problematyka działalności wojewódzkich komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych*, Eweliny Bartoń (absolwentki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego) *Prawo do zabudowy nieruchomości – administracyjnoprawne formy gwarancji i ograniczeń (w kontekście decyzji o pozwoleniu na budowę)*, Katarzyny Kobus-Ogrodniczak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) *Transparentność działań organów administracji publicznej w świetle Europejskiej Konwencji o Dostępie do Dokumentów Urzędowych*, Adriana Janusa (Uniwersytet Jagielloński) *Prawo do sądu w relacjach studenta z uczelnią wyższą*, Aleksandry Ciesielskiej (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) *Rzecznik Ubezpieczonych jako organ ochrony praw obywateli*, Grzegorza Głanowskiego (Uniwersytet Jagielloński) *Orzecznictwo sądów administracyjnych a prawo do ochrony zdrowia*, Katarzyny Wielgos (Uniwersytet Rzeszowski) *Ochrona praw człowieka w postępowaniu podatkowym*, Marzeny Świstak (absolwentki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej) *Ochrona konstytucyjnych praw człowieka w kontekście prowadzenia badań na materiale biologicznym oraz uczestnictwa w badaniach klinicznych – regulacje prawa publicznego i standardy międzynarodowe (studium przypadku)*, Pauliny Jakubowskiej i Doroty Kołtun (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) *Wywłaszczenie jako forma publicznoprawnej ingerencji w prawo własności*, Aleksandry Otawskiej (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) *Działanie Prezesa UOKiK w sprawie reklamy uchylającej godności człowieka, naruszającej zbiorowe interesy konsumentów* oraz Kamili Grzesiuk i Patrycji Stępień (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) *Prawo dostępu do informacji publicznej w kontekście praw obywatela do dobrej administracji*.

Istotnym punktem Konferencji, wieńczącym jej pierwszy dzień, było wystąpienie dr. Adama Bodnara z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz jego współpracownika – Michała Szwasta – *Stosowanie Prawa o zgromadzeniach jako wyzwanie dla organów administracji publicznej – uwagi de lege lata i de lege ferenda*. Wykład ten połączony został z dyskusją, budzącą duże zainteresowanie uczestników Zjazdu.

W ciągu dwóch dni Konferencji uczestnicy z różnych ośrodków akademickich w Polsce oraz Europie mieli możliwość wymiany poglądów i doświadczeń dotyczących ich badań nad prawem administracyjnym. Wydarzenie to stanowiło okazję do spotkania studentów zainteresowanych tematyką prawa administracyjnego, zwłaszcza w kontekście jego aktualnych problemów i przeobrażeń. Teksty wygłoszonych referatów znajdują się w publikacji wydanej przez Studenckie Koło Naukowe Prawników.

II Zjazd Studentów Administratywistów stanowił kolejną odsłonę wydarzenia, które – zgodnie z zamierzeniami organizatorów – będzie organizowane cyklicznie na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. Można mieć nadzieję, że również przyszłoroczny III Zjazd stanie się ważnym forum dyskusji naukowej nad problemami prawa administracyjnego oraz jego współczesnymi przemianami.

Iwona Rzuciło

Finanse samorządu terytorialnego

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

Radom, 20 maja 2011

Dnia 20 maja 2011 r. w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. *Finanse samorządu terytorialnego*. W skład komitetu naukowo-organizacyjnego weszli: doc. dr Elżbieta Kielska – JM Rektor WSH w Radomiu; doc. dr Ewa Jasiuk – dziekan Wydziału Nauk Prawnych WSH w Radomiu; prof. JUDr. Vladimir Babćak, CSc; doc. JUDr. Jan Husar, CSc; doc. ing. Juraj Tej, PhD., prof. dr hab. Andrzej Piekara, prof. dr hab. Stanisław Wrzosek, prof. dr hab. Jan Łukasiewicz, prof. dr hab. Klemens Białecki, prof. dr hab. Wojciech Wiszniewski.

Celem konferencji było omówienie istoty zagadnienia finansów samorządu terytorialnego jako jednego z przejawów jego samodzielności. Istotne było uzyskanie odpowiedzi na szereg pytań o środki finansowe służące realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t.). Poszukiwanie nowych źródeł ich pozyskiwania warunkuje sprawność działania j.s.t. i efektywne wykonywanie zadań publicznych o znaczeniu lokalnym. W ramach debaty konferencyjnej poruszono również temat współpracy o ponadnarodowym charakterze na obszarze Unii Europejskiej celem rozwiązania problemów gospodarczych, ekonomicznych i finansowych społeczności lokalnych i regionalnych. Z tych względów udział w Konferencji wzięli przedstawiciele środowisk naukowych nie tylko z Polski, ale także m.in. ze Słowacji i Ukrainy.

Konferencję rozpoczęło wystąpienie doc. dr Elżbiety Kielskiej, która dokonała uroczystego otwarcia Konferencji, życząc zgromadzonym uczestnikom owoc-